



# Rennebu Menighetsblad

Nr. 2

Mars 2019

69. årgang



Foto: Marianne Dolben

Tema: **Håp i verden**  
**Håp i livet**



# Tusen år som kirkested og møteplass

Tekst: Berit Lånke Foto: Joar Fjellstad

## 5. februar var vi samlet i Rennebu kirke til historisk tilbakeblikk og panelsamtale om tida før Y-kirka. Dr. philos. Jan Brendalsmo holdt et interessant foredrag.

Brendalsmo gjorde det klart at det må ha vært flere kirker i Rennebu før den vi nå har, ble bygd. Han fortalte om kirkene i dalføret og sa følgende: "I middelalderen kjenner vi til kirkene på Hårstad, på Flå, i Meldal (Grøtte) og Lo. I tillegg er det tradisjon om kirker på Foss, Re og Uv." Ifølge Brendalsmo kjenner vi bare kirken på Flå gjennom tre skriftlige kilder fra 1432, 1533 og muligens 1558. I sin doktorgrad skriver Brendalsmo: "På en liste i erkebiskop Engelbrekts søns jordebok fra 1533 over hvilke kirker som svarte katedratikum (skatt til domkirken) føres både Renneboe Vols kirke og sognekirken i Renneboe. Førstnevnte er kirken på gården Hårstad i Vollagrenda der dagens Rennebu kirke står. Den andre kirken er omtalt kun som bygdas sognekirke, men ut fra det omtalte diplom fra 1432 kan dette bare dreie seg om en kirke i Flågrenda."

Brendalsmo skriver videre: "På bakgrunn av diplomene fra 1432 og katedratikumlisten fra 1533 må vi likevel kunne oppsummere følgende: i Rennebu fantes det til fram mot slutten av 1500-tallet to kirker i bygda, en i Vollagrenda (St. Mikaelkirken på Hårstad) og en i Flågrenda (St. Peterskirken på Hol/Kjønnan). Flå kirke var i 1533 sognekirke, muligens med Voll som anneks. Kort tid før Reformasjonen (rapport over den kirkelige økonomien i Trondhjems stift som ble forelagt Christian IV) ble utformet i 1589 må kirken på Flå være nedlagt, og på dette tidspunkt ble kirken på Voll lagt som anneks til Meldal hovedkirke med tjeneste kun hver tredje helligdag."

Under panelsamtalen som fulgte fortalte **Odd Uvsløkk** om Flå kirke: Det hersker noe usikkerhet om hvor den har ligget. Mange mener at Kirkhaugen er plassen. Navnet tyder på det, men andre er sikker på at det er Kjønnmoen som er stedet. I dag er området oppdyrket, men det har det vært jernaldergraver der. De har ligget på hele området og på begge sider av veien som tar av mot Nerskogen. Det er neppe flere gravhauger på noen annen plass i Rennebu. Det er naturlig at man bygget kirke i sammenheng med det gamle gravfeltet, ja, kanskje har det til og med vært to. Kanskje var dette et eget Flå sokn. I alle fall var kirka på Flå en soknekirke. Flå kirke kom bort straks etter reformasjonen og ble ikke bygget opp igjen.

Etter panelsamtalen fikk også tilhørerne ordet. Blant annet tok **Kjell Erik Loe** ordet:

Han hadde hørt fra bestefaren, Kaare Kosberg, at elveleiet til



*Dr. philos Jan Brendalsmo, Berit Lånke, Odd Uvsløkk og Bjørn Rogstad*

Orkla hadde gått rett fram i Kjønnhølen og at elva den gang ikke gjorde noen sving mot høyre (øst), slik den gjør i dag. Stavkirka hadde stått på samme høyde som bautasten ved fv. 700. Kirka sto opprinnelig utenfor bautasten, på det som i dag er som en øy midt i elva, og ikke oppe på Kirkhaugen/Kjerkbakken. Stavkirken ble tatt av en flom. Den ble ikke revet. Tømmer til ny kirke ble skaffet tilveie og lunnet opp ute ved bautasten. Nok en flom kom og tok med seg alt det nye tømmeret. Da ble det bestemt at den nye kirken skulle bygges der tømmeret «etter Guds vilje» rekte i land. Det ble der Orkla gjorde en krapp sving til venstre (vest) ved Voll.

Jan Brendalsmo forteller om ennå et kirkebyggings-sagn fra Rennebu: Det forteller at folk i øvrebygden hadde pekt på en tomt på Øvre Hoel og skaffet tømmer, men nedrebygden viste råd: Alt som kunde opdrives av hester og mannskap blev mobilisert i all stillhet og på en eneste månelys natt kjørtes alt tømmeret fra Hol til Hårstad og der blev kirken reist».

I følge Brendalsmo finnes det lignende sagn over hele landet. Historien er likevel interessante på sitt vis.